

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

אושר חילוט רכב שהוחזר לישראל לאחר שבוצעו בו שיפורים לצורך תחרות

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד רנון גורטנשטיין

רכב השייך לתובע הוצא מגבולות מדינת ישראל, לירדן, דרך מעבר הגבול "נהר הירדן". עם חזרת הרכב לארץ, נתפס הרכב וחולט על-ידי אגף המכס, מתוקף הסמכויות הקבועות בפקודת המכס, בטענה כי בעת שהותו בירדן, התובע ביצע ברכב שינויים ושיפורים ברכב, על מנת להכשירו ככלי רכב לתחרות המכונה "דריפטנינג".

תפיסת הרכב בוצעה בהתאם לסמכות המכס, הקבועה בסעיף 188 לפקודה, המאפשר לו לתפוס טובין מחולטים או שהיה לו יסוד סביר להניח שהם מחולטים; סעיף 204 לפקודה מונה רשימה סגורה של 17 מקרים בהם ניתן לחלט טובין שנתפסו.

התובע עתר לבית המשפט, שהורה על השבת הרכב שנתפס על-ידי המכס, בכדי למנוע את חילוט הרכב והחרמתו על ידי המדינה.

עובדות המקרה :

לטענת התובע, הוא מדריך מוסמך לנהיגה ספורטיבית ובעל סדנא לבניית כלי רכב לספורט ולמרוצים. במסגרת עיסוקו רכש רכב מסוג BMW (הוא הרכב שנתפס), והביא את הרכב לעמאן שבירדן, על מנת שיעבור בדיקות טכניות ובכדי להשתתף בשני אימונים, במסגרת היערכות לקראת השתתפות בתחרות ובתצוגה שהתקיימו בסוף שנת 2016 בממלכה ההאשמית.

בתחילת שנת 2017, כשחזר התובע לישראל דרך מעבר הגבול "נהר הירדן", נתפס הרכב על ידי פקידי המכס, ונמסרה לתובע הודעה על חילוטו מכוח פקודת המכס בטענה כי הרכב שימש להברחת חלקי חילוף לרכב מנועי.

טענות הצדדים :

התובע טען שהמכס חרג מסמכותו ופעל שלא כדין כאשר תפס וחילט את הרכב, ולשיטתו הוא לא ביצע כל עבירה או פעולה שמקימה למכס זכות לחלט את הרכב.

מנגד טענה רשות המסים, כי בעת ששהה התובע עם הרכב בירדן, ביצע בו שינויים ושיפורים והותקנו בו חלקים לצורך הכשרתו לשמש כרכב מרוצים, וביניהם החלפת מנוע; שינויים בשלדה; שינוי מערכת המתלים; הרכבת מערכת דלק נוספת; והתקנת כיסאות, אגוזו ומערכת החלקה חדשים.

המחלוקת העובדתית שעמדה בבסיס התביעה היא האם התקנת המנוע ברכב בוצעה בירדן או בישראל, כאשר לגבי יתר השיפורים, לא היתה מחלוקת כי הם בוצעו בירדן.

דיון והכרעה:

סעיף 188 לפקודת המכס [נוסח חדש], הוא המקור הנורמטיבי המקנה סמכות לפקיד המכס לתפוס טובין שיש לו יסוד סביר להניח שהם מחולטים. בענייננו, הפנה בית המכס בהודעת החילוט לסעיפים קטנים 1 (טובין מוברחים); 2 (טובין שיובאו בהפרת איסור); 5 (טובין שלא פורטו במסגרת הצהרה); 9 (טובין שנמסרה לגביהם הצהרה כוזבת); ו-14 (טובין שהוצפנו בדרך שעלולה להטעות את פקיד המכס) לסעיף 204 לפקודת המכס, בגינם ניתן היה לחלט את הרכב שנתפס.

בית המשפט קבע שגרסתו העובדתית של התובע מלאה סתירות ואינה אמינה עליו, בלשון המעטה. עוד קבע בית המשפט, כי השיפורים שבוצעו ברכב על מנת להכשירו למרוצים, היו כה משמעותיים, עד כי הרכב "שונה לבלי היכר".

השיפורים הנ"ל והרכב עצמו לאחר השיפור, נחשבים לטובין שחלה לגביהם חובת הצהרה ותשלום מס לפי הפקודה. התובע לא טען כי השיפורים פטורים מדיווח והצהרה או מחובת תשלום מס, אלא טען כי הצהיר בפני פקיד המכס על הטובין והשיפורים שעבר בירדן, בעת שהרכב נכנס לישראל. בית המשפט פסק כי דברים אלה נסתרו במהלך הדיון בתביעה ובית המשפט הגיע למסקנה כי התקיימה עילת החילוט המנויה בסעיף 204(5) לפקודה.

כמו כן, בשל העובדה כי הרכב עבר שיפורים על מנת להפכו לרכב "דריפטינג", באופן בו השיפורים התמזגו עם הרכב עד שלא ניתן היה להפרידם, קבע בית המשפט כי היה על התובע להסדיר את הנושא ולהשיג אישורים לכך ממשרד התחבורה וממשרד התרבות והספורט. משלא עשה כן התובע, רשאי היה המכס לחלט את הטובין מכוח סעיף 204(2) לפקודה.

לבסוף, לאחר שנקבע כי התובע לא הצהיר על הטובין, בניגוד לטענתו, לא נותר לבית המשפט אלא לקבוע כי הטובין מוברחים וניתן היה לחלט את הרכב בהתאם לסעיף 204(1) לפקודה.

בנסיבות הללו, דחה בית המשפט את תביעת התובע להשבת הטובין המחולט שנתפס, אישר את החרמתו וקבע כי רשות המכס פעלה כדין. נוכח שלילת קניינו של התובע המהווה פגיעה כלכלית בו, לא נפסקו כנגדו הוצאות.

ת"א (קריות) 51177-04-17 **חמאדה עודה נ' אגף המכס והמע"מ** (פורסם בנבו, 26.2.2019).

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.